

הפרשה הורלפה לעיתונאים נוספים. תחילה אף אותם קשר של שתיקה. פרידמן חש שהתפקיד הנכסף — מפקד הימ"ר — נמצא בהישג ידו. עד שבא יום החמישי השני, חור, ה-8 בחודש מרס, וטרף את כל הקלפים.

שקרו מלוכלך וניבזה!

אך תחילה מן הראוי לחזור ל-6 בחורש, יום שלישי. כיום זה גילתה המיטרה פרטים מדהימים על חשיפת "מחתרת הר הבית". נעצרו חברי קבוצת "תימה" נים" בכפר ליפתא שנמכרות ירושלים.

באחד המחבואים שליד הבית נמצאו כמויות עצומות של נשק. המיטרה הטילה איפול מלא על חקירת הפרשה, שבמרכזה עמד ניסיון הקבוצה לפוצץ את מוסגרי הרה"ב חורשיים לפני כן. הסיבה לאיפול ולאיסור הפירסום הקפדני של המיטרה: היא חיפשה אחרי מנהיג הקבוצה, עבריין חולוני בשם שימעון ברדה, שדמותו רבת המעללים תוארה בשבוע שעבר, (העולם הזה 14.3.84).

איבצן ואנשי המטה הארצי חגגו. הם יכלו סופיסוף להציג לציבור את המחתרת הימנית שזמן כה רב רובר עליה, מחתרת שמייחסים לה קשר לקבוצת טי-אן-טי. הם יכלו לטעון שלא היתה שום הוראה מגבוה שלא לחקור את המחתרת היהודית (ראה מיסגרת).

בבוקר יום החמישי פירסם "הארץ" את דבר החקירה כנגד פרידמן. עצם הפירסום עורר רעש גדול במישטרת תל-אביב, למרות ששמו של פרידמן לא הוזכר בידיעה. באותו בוקר התכנס צוות חקירים בכיר בלישכתו של תורגמן. הצוות

תצלום היסטורי שרפהנים, יוסף בורג, משוחח עם מפכ"ל המישטרה, אריה איבצן, בעת חנוכת האגף החדש בבית-המעצר באברכיב, ביום חמישי, ה-8 במרס. משמאל

כונס כדי לבחון דרכים לתפיסתו של ברדה, כשהחשד הוא שהוא נמצא בסכיבות תל-אביב. במישטרת תל-אביב ברדה הוא רמות ידועה. בחדרו של תורגמן, בכניין מישטרת-דינגוף, דנו בדרכים לתפוס מלבד תורגמן ישבו בחדר אסף חפץ

לאיבצן, בשורה השניה, יושב ראש אג"ם של המישטרה, ניצב צבי בר. באותו בוקר דיווח חפץ לממונים עליו על ההוראה מגבוה שמנעה לפני שנה את המשך החקירה על ה"תמהונים" הימניים-דתיים מליפתא.

בווריא, חשב גם תורגמן. מטרת ההדלפה, על-פי גירסה זו, היתה למנוע מפרידמן את האפשרות להיות מפקד הימ"ר, ובכך להשאיר את חפץ לזמן בלתי-מוגבל בתפקיד. באותו העולם הזה הכחיש חפץ בזעם הנחה זו. "מי שאמר לכם את זה הוא שקרו מלוכלך וניבזה!"

בעוד הנוכחים בחדר נסע-רים מחשיפת פרשת-פרידמן, הטיל חפץ סצנה נוספת לחלל החדר.

חפץ הנרגש סיפר, שכבר לפני שנה הגיע למדור-המודיעין בימ"ר מידע מודיעיני על ארבעה חשודים. האוספים אמצעי-לחימה וחומרי-חבלה. בעיקר בות המידע יצאו בלשי-הימ"ר לכפר ליפתא, ושם עקבו במשך כמה ימים אחרי החבורה. מכיוון שהכפר מצוי בתחום-פעולתה של מישטרת-ירושלים, העבירה היחידה התל-אביבית את המידע למישטרת-ירושלים.

באותה התקופה סערה המדינה בגלל אוולת-ידה של המישטרה בחשיפת רוצחיו של מפגין שלום עכשיו, אמיל גרינצווייג. כל מידע מודיעיני על התארגנות קבוצות מחתרת לאומניות ואיסוף נשק היה אמור לקבל טיפול לא-שיגרת. מישטרת ירושלים, שקיבלה את המידע, התחילה למסל בו, אבל החקירה הופסקה על-פי הוראתו של עוזר ראש-מחלקת-המודיעין במטה-הארצי, ניצב-מישנה זכריה בנאי.

באותו הערב שוחח כתב-מעריב עם שלושה קצינים בכירים במישטרה. היו אלה שיוחז-טלפון בלתי-נעימות. בנאי וקרייז סיברו להתייחס למידע שהציג בפניהם הכתב. איבצן, שאף הוא נשאל על כך, לא זה בלבד שלא התייחס לעניין, אלא ניסה למנוע את פירסום הידיעה בטענה כי יש צריאסור-פירסום על כל הקשר בחקירה, ובכלל זה הסתעפויותיה.

איבצן מיהר לטלפן לתל-אביב וביקש לדעת איך דלפה הידיעה. חפץ השיב שהוא אינו המקור, ואינו יודע על מה איבצן מדבר. נראה שכבר באותו לילה, בין

מי הורה לגנוז את המידע?

ההוראה הסודית

השאלה החשובה ביותר המדקדקת מתוך הביצה הסוערת של המישטרה היא: מה קרה למידע שנמסר לפני שנה על-ידי מישטרת תל-אביב למישטרת-ירושלים, שהוביל פרטים מלאים על המחתרת הזוממת לפוצץ את מוסגרי הרה"ב? לפי כל הסימנים, מידע זה נגנז.

לא היה זה מידע רגיל על פרשנים קטנים. הוא נגע למיזמה שהיתה עלולה להצית תבערה עולמית, לגרום להתקוממותם של 800 מיליון מוסלמים נגד מדינת-ישראל, להביא למחומות ולמלחמה.

בכל זאת נגנז. גלי הרכילות, שהציפו השבוע את כל-ההתיקשויות, בעיקבות מלחמות העולם והניצבים, טישטשו את השאלה המכרעת הזאת.

אם היתה זאת הנחה — לאילו שיאים של הנחה פרשנית יכולה המישטרה להגיע?

אם לא היתה זאת הנחה — מי נתן את ההוראה לגנוז את המידע?

ומי שנתן את ההוראה — על דעתו של מי הוא פעלו מפקד המחוז שרות-הביטחון המפכ"ל השר?

הוראה או הבטחה?

בשעתו פירסם שבועון אמריקאי כי אברהם אחיסוב, מי שהיה ראש שרות-הביטחון-הכללי (שב"כ), התפטר אחרי שראש-הממשלה ראו, מנחה בגין, אסר עליו לנהל חקירה יעילה נגד החשודים בהתנקשות בראשי-הערים הערביים בגדה-המערבית.

ידיעה זו הוכחה כשגויה, אך יש עובדות המרבות בער עצמו: בכל תקופת כהונתו של מנחה בגין, לא פוענח אף פשע חשוב אחד שביצע על-ידי יהודים בלתי-ערבים.

לא פוענחו ההתנקשויות בראשי-הערים של רמאללה, אל-בירה ושכמ; הריגת נערים ונערות ערבים בידי מתנחלים, רצח תלמידי המכילה האיסלאמית בחברון, רצח אמיל גרינצווייג, ועוד.

סידה מבישה כזאת של כישלונות מצד המישטרה והשב"כ לא יכלה להיות מיקרית. יכולה להיות לכך רק אחת הסיבות הבאות:

● הוראה מפורשת, על דעת ראש-הממשלה, שלא לנקוט את האמצעים הדרושים לקידום החקירה. כגון האונת-סתר, עיקוב, שתילת סוכנים ועוד. שלא לדבר על שיטות-חקירה ותחנות כמעט אוטומטיות כלפי חשודים ערבים.

● הכנה בקרב ראשי השרותים — השב"כ והמישטרה — שאכן זוהי הוראה אילמת של ראש-הממשלה. הרגשה בקרב מנהלי החקירות עצמן כי זוהי מישאלתם של המפכ"ל וראש השב"כ. לא ייתכן שום הסבר סניד אחר לשרשרת כה מרשימה של מתחלים וכישלונות.

הוראה חדשה: לנעוץ

יש עוד עובדה המרבת בער עצמה: כל זה השתנה בדגע שמנחה בגין פרש מן השלטון והסתגר בעולמו הדימיתי.

לפתע התחיל הכל לזוז: נמצא חשוד ברצח אמיל גרינצווייג, עובר ותגחלות עופרה. נאסרו והועמדו לדין המתנחלים מאילון-מורה, החשודים ברצח ילדה ערבית בשכם. נאסרו המתנחלים, אנשי "כך", החשודים בידי כאוסובוס של אורחים ערבים. נאסרו החשודים בהשתתפות למחתרת הדתית, שניסתה לפגוע בקדושי האיסלאם בהרה"בית.

האם יצאה הוראה מוטעם לישיבת ראש-הממשלה, בכתב או בעל-פה, בי ראש-הממשלה החדש (אולי בתמיכת שר-הביטחון החדש)?

האם ראשי השרותים, שהאמינו עד כה שבגין אינו מעוניין בתוצאות, קיבלו עתה את הרושם שיצחק שמיר נוקט עמדה הפוכה?

האם הרגישו מנהלי החקירות עצמם כי הרוח השתנתה, וכי עכשיו הם חופשיים למלא את תפקידם?

השאלה האמיתית

על כל פנים, דבר אחד ברור וגלוי: המידע שנמסר למישטרת-ירושלים לפני שנה, ושדחה בו כדי להביא לחיסול המחתרת שאימה על הרה"בית, נגנז או.

מידע רומה שהגיע בזמן האחרון, לא נגנז. יש צורך בחקירה אמיתית, בלתי-תלויה וחיצונית לגבי נושא זה. בהשוואה אליו — כל הקנוניות בין מפקדים, חוזרים ברור-בין זה לעבר זה, הן חסרות-חשיבות.